

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy w Radomsku stwierdzić, że spadek po B. C. (1) z domu T., córce C. i S., zmarłej w dniu (...) roku w G., ostatnio stałe zamieszkałej w K., na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli jej synowie T. C. i B. C. (2) po 1/2 części każdy z nich (pkt 1) oraz ustalili, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie (pkt 2).

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Spadkodawczyni B. C. (3) zmarła w dniu (...) roku w G., a ostatnio przed śmiercią stałe zamieszkiwała w K.. Zmarła spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu. W dacie śmierci była rozwiedziona. Spadkodawczyni miała troje dzieci, to jest wnioskodawcę T. C. i uczestnika B. C. (2) oraz jeszcze jedno dziecko, które urodziło się i zmarło tuż po porodzie około 1969 roku. Spadkodawczyni nie miała innych dzieci własnych, przysposobionych, pozamałżeńskich, ani dzieci, które zmarły. Żaden ze spadkobierców B. C. (3) nie zrzekł się dziedziczenia i nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. Spadkobiercy B. C. (3) nie składali oświadczeń w przedmiocie przyjęcia lub odrzucenia spadku.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że spadek po B. C. (3) na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli jej synowie: T. C. i B. C. (2) – po 1/2 części każdy z nich.

Motywuując powyższe wskazał, że zgodnie z art. 670 k.p.c. w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkodawca pozostawił testament oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje. Jeżeli testament zostanie złożony sąd dokona jego otwarcia i ogłoszenia.

Postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku ma na celu ustalenie, czy osoba wskazywana we wniosku jako spadkodawca zmarła oraz kto i na jakiej podstawie jest jej spadkobiercą – w szczególności, czy ma miejsce dziedziczenie ustawowe, czy też dziedziczenie na podstawie ważnego testamentu, a w przypadku, gdy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne, także ustalenie, którzy spadkobiercy gospodarstwo to dziedziczą.

W niniejszej sprawie niespornym było, że spadkodawczyni B. C. (3) nie pozostawiła testamentu. Ma zatem miejsce dziedziczenie ustawowe po spadkodawczyni zgodnie z regułą określoną w art. 926 § 2 k.c.

Na mocy art. 931 § 1 i 2 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek, dziedziczą oni w częściach równych, jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż 1/4 całości spadku. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych, przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

W przedmiotowej sprawie spadkodawczyni zmarła jako rozwiedziona i pozostawiła dwóch żyjących synów wnioskodawcę T. C. i uczestnika B. C. (2). Spadkodawczyni miała jeszcze jedno dziecko, które urodziło się i zmarło tuż po porodzie w roku 1969, nie pozostawiając zstępnych, zatem jedynymi spadkobiercami ustawowymi po B. C. (3) są wnioskodawca i uczestnik postępowania. Dziedziczą oni w częściach równych, to jest po 1/2 części spadku.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 1015 § 1 i § 2 k.c., oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w § 1 jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Ponieważ spadkodawcy B. C. (3) w okresie 6 miesięcy od dnia jej śmierci nie złożyli oświadczeń w przedmiocie przyjęcia lub odrzucenia spadku, Sąd Rejonowy stwierdził nabycie przez nich spadku z dobrodziejstwem inwentarza, zgodnie z regułą określoną w art. 1015 § 2 k.c.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Na powyższe postanowienie wniósł w dniu 1 lutego 2021 roku (data nadania w placówce pocztowej) apelację wnioskodawca T. C..

Apelujący zarzucił postanowieniu naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, tj.:

- orzeczenie nabycia spadku przez B. C. (2) mimo niewyjaśnienia, czy B. C. (2) nosi dwa imiona B. C. (2) i następnie przeprowadzenie postępowania i niezawieszenie postępowania mimo wskazania rygoru zawieszenia na rozprawie;
- orzeczenie o nabyciu przez B. C. (2) z dobrodziejstwem inwentarza, mimo tego że na rozprawie wnioskodawca wniósł o orzeczenie w tym zakresie wobec wnioskodawcy i zobowiązanie uczestnika do wyrażenia własnego stanowiska, co doprowadziło do orzeczenia ponad żądanie wniosku.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie o nabyciu spadku po B. C. (3) przez B. C. (2) wprost, względnie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Analiza akt sprawy niniejszej wskazuje jednoznacznie, że we wniosku złożonym w dniu 20 lipca 2020 roku T. C. wniósł o stwierdzenie, że spadek po B. C. (3), zmarłej w dniu (...) roku, nabyli na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza jej synowie T. C. w 1/2 części spadku oraz B. C. (2) w 1/2 części (wniosek k. 3).

Poza sporem pozostaje również, iż zaskarżonym postanowieniem z dnia 16 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy stwierdził, że spadek po B. C. (1) z domu T., córce C. i S., zmarłej w dniu (...) roku w G., ostatnio stałe zamieszkałej w K., na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli jej synowie T. C. i B. C. (2) po 1/2 części każdy z nich.

Wskazane orzeczenie zostało zatem wydane zgodnie z wnioskiem inicjującym postępowanie w sprawie, jak i stanowiskiem zgłoszonym przez uczestnika B. C. (2), który na rozprawie w dniu 2 grudnia 2020 roku przyłączył się do wniosku.

Bez wpływu na prawidłowość zaskarżonego orzeczenia pozostaje przy tym okoliczność, że stwierdzając nabycie spadku przez uczestnika Sąd Rejonowy wskazał tylko jego jedno imię B. (nie zaś B. M.), albowiem z załączonego do akt sprawy odpisu aktu urodzenia uczestnika wynika, że nosi on tylko jedno imię B. (k. 9). Z pisemnych wyjaśnień złożonych przez uczestnika do akt sprawy wynika przy tym, że podejmował on próby sprostowania aktu urodzenia w Urzędzie Stanu Cywilnego w R., jednakże poinformowano go, że nigdy w jego akcie urodzenia nie figurowało drugie imię M., wobec czego uczestnik zwrócił się do kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w R. z wnioskiem o wydanie dowodu osobistego zawierającego poprawne imię B. C. (2) (k. 30-31).

Dokonując oceny zaskarżonego postanowienia wskazać również należy, że zostało ono wydane w oparciu o właściwie określone i zastosowane przepisy prawa materialnego. W ustalonym w przedmiotowej sprawie, niespornym w istocie stanie faktycznym, Sąd pierwszej instancji prawidłowo zastosował normy art. 931 k.c. uznając, że nabyci spadku po M. C. następuje na podstawie ustawy. Skoro żaden z spadkobierców nie złożył oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku obowiązkiem Sąd było jednocześnie orzec o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 1 i

§ 2 k.c.). tym samym zastrzeżenia apelującego, że takie orzeczenie było nieprawidłowe wobec braku jednoznacznego stanowiska uczestnika postępowania uznać należało za całkowicie nieuzasadnione.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy jako niezasadną.

Jarosław Gołębiowski Paweł Hochman Dariusz Mizera